

**2023 ОНЫ ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ**
(Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар)

2023 оны 06 дугаар сарын 12 -ны өдөр

Баянжаргалан сум

Бүтэц	№	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан, болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Зарцуулсан төсөв	Хариуцах байгууллага	Хувь
						2023			
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 1. Байгалийн баялаг, байгаль орчин, аялал жуулчлал									
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, орчны бохирдлыг бууруулах									

Арга хэмжээ	2	Нам даралтын зуухны тоог бууруулах	Нам даралтын зуухны бууралт	тоо	80	65			
	3	Гэр хорооллын бүсэд сайжруулсан ариун цэврийн байгууламж, эко жорлонг нэмэгдүүлэх	Гэр хорооллын сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрхийн эзлэх хувь	Хувь	28	36			
	4	Бүх нийтийн цэвэрлэгээг зохион байгуулах	Цэвэрлэсэн талбайн хэмжээ	Га	325	300	620.0	Бүх нийтийн цэвэрлэгээг улирал бүр зохион байгуулж 283 иргэн оролцсон байна.	100
	5	Төв суурин газрын төвлөрсөн хогийн цэгийн талбайг шууж, булшлах	Тухай жилд шууж булшилсан талбайн хэмжээ	Га	35	10	2220.0	Сумын нэгтсэн хогийн цэгийн 4,5 га талбайг 3 удаа шууж цэвэрлэсэн./давхардсан га/	100
	6	Ангилан ялгах хогийн савны тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн хогийн савны тоо	Тоо	25	300		Төрийн байгууллагууд бүгд ангилан ялгах хогийн сав дотор гадна талдаа байрлуулсан	
С									
Арга хэмжээ	1	Цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг ус хангамжийн 8 эх үүсвэрт суурилуулах	Тухайн жилд суурилуулсан төхөөрөмжийн тоо	тоо	-	2		Тухайн жилд ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж байршуулаагүй.	

	2	Усны сан бүхий газарт хамгаалалтын бүс тогтоох, тэмдэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Тэмдэгжүүлсэн булгийн тоо	тоо	-	80			
	3	Булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах ажлыг зохион байгуулах	Хашсан булгийн тоо	тоо	53	62			

Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх

Зорилт	1	Ногоон байгууламжийн хэмжээ 2020 онд 369.4 га байсныг 2024 онд 569.4 га-д хүргэж, ургалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.	Ногоон байгууламжийн хэмжээ	га	369.4	519.4	2,5	Нийт сумын хэмжээнд 2995ш модыг 2,5 га талбайд тарьсан.	100
			Ургалтын хувь	Хувь	75	78	86		
Арга хэмжээ	1	Тухайн жилийн сумдын ГЗБ-ын төлөвлөгөөнд ногоон байгууламж хийх газрын байршил, талбайн хэмжээг тусган батлуулах	Батлуулсан сумын тоо	Тоо	15	15	5	2022 оны ГЗБ-н төлөвлөгөөнд 5 га газарт мод үржүүлэгийн газрын асуудлыг бүрэн шийдвэрлүүлсэн	100
	2	Төв суурин газрын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд нэмэгдсэн ногоон байгууламжийн хэмжээ	Га	5	5	1,2	1 га талбайд 1600 ш модыг сумын төвд тарьсан.	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Газрын доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх

Зорилт	1	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн нийт газарт ногдох нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь 2020 онд 8.3 байсныг 2024 онд 24.6 хувь болгоно.	Нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь	Хувь	8.3	20.5			
	1	Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлтийг 80 га-р нэмэгдүүлэх	Техникийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га	79.6	139.6	3,1	Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтээр 1,5 га өөрсдийн талбайд 1,6 га нөхөн сэргээлтийг уул уурхайн ААН-д хийсэн.	90

Арга хэмжээ	2	Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт биологийн нөхөн сэргээлтийг 20 га-р нэмэгдүүлэх	Биологийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га	1	16	2,5	Биологийн нөхөн сэргээлтийг 2,5 га талбайд 2600ш мод олон наст ургамалыг тарьсан.	90
	3	Уул уурхайн төслийн байгаль орчныг хамгаалах, биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх	үр өгөөжийг нэмэгдүүлсэн төслийн тоо	Тоо	5	20	1	Биг могул коул энд энерги ХХК нь дүйцүүлэн хамгаалалтын хүрээнд ангийн бүсэд 100 боодол өвс, 2тн хужир өгсөн.	90
	4	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн үйл ажиллагаанд жилд 2-оос доошгүй удаа нутгийн захиргааны болон хууль хяналтын байгууллагуудын нэгдсэн шалгалт явуулж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж тодорхой ажил зохион байгуулах	Нэгдсэн хяналт шалгалтын тоо	тоо	1	2		Сумын ИТХ-н 2023 оны 07 - р сарын 19 ний 07 тоот захирамжаар уул уурхайн 15 ААН-д ажлын хэсэг хяналт шалгалт хийж хугацаатай албан даалгар өгч холбогдох зөрчил дутагдлыг арилгуулсан.	90

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлэх

Зорилт	1	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээ 2020 онд 27 хувь байсныг 2024 онд 33.8 хувьд хүргэнэ.	Нийт газар нутагт эзлэх хувь	хувь	27	33.1			
Арга хэмжээ	1	Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Улсын тусгай хамгаалалттай нутгийн хувь	хувь	5.7	10.2		Хамааралгүй	
	3	Аймгийн хэмжээнд биологийн олон янз байдлын тооллого, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Тооллого хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/	1	1		Хамааралгүй	
			Судалгаа хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/	1	-			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 Биологийн олон янз байдлыг зохистой ашиглах, хамгаалах

	3	Аймгийн хэмжээнд биологийн олон янз байдлын тооллого, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Тооллого хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/	1	1		Хамааралгүй	
			Судалгаа хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/	1	-			

	4	Байгалийн ашигт ургамлыг хамгаалж, тарималжуулах.	Тухайн жилд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Тоо	-	1			Хамааралгүй	
--	---	---	---	-----	---	---	--	--	-------------	--

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 7 Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх

Зорилт	1	Гадаад, дотоод жуулчдын тоог 40000-д хүргэнэ.	Тухайн жилийн жуулчдын тоо	тоо	19.5	31.0				
Арга хэмжээ	1	Аялал жуулчлалын гол бүс нутгийг түшиглэсэн аялал жуулчлалын төв, цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, гадаадын хөрөнгө оруулалтаар байгуулахыг бодлогоор дэмжиж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Жуулчин хүлээн авах хүчин чадал	Ор хоног	1004	1150				
	2	Аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдэд үйлчилгээний стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ	Хувь	80	88				
	3	Жуулчдын голлон зорих газруудыг тохижуулж, эко ариун цэврийн байгууламж бүхий отоглох цэгүүдийг байгуулах	Байгуулагдсан отоглох цэгийн тоо	Тоо	1	4				
	7	Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн жуулчин хүлээн авах малчин өрхийн нэгдсэн сүлжээг бий болгож дэмжлэг үзүүлэх	Хамрагдсан малчин өрхийн тоо	Тоо	-	30				

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 2. Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалт

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Барилга, хот байгуулалтын бодлого хэрэгжүүлэх

Зорилт	1	2024 он гэхэд 15 сумыг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгоно.	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болсон сумын тоо	Тоо	5	14				
--------	---	--	---	-----	---	----	--	--	--	--

	2	Сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх	Тухайн жилд хөрөнгө нь шийдвэрлэгдсэн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тоо	тоо	5	1		Хамааралгүй	
Арга хэмжээ	1	6 сумын усан хангамж, ариутгах татуурга, барилга, байгууламжийн ажлын зургийн даалгавар батлуулах	Батлуулсан ажлын зургийн даалгаврын тоо	тоо	3	9		Хамааралгүй	
			Хүлээн авсан ажлын зураг, төсвийн тоо	тоо	10	15			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Газрын харилцааны бодлого хэрэгжүүлэх

Зорилт	1	Газрын маргааны асуудал 71 байсныг 2024 онд 35 болгон бууруулна.	Шийдвэрлэсэн газрын маргааны бууралт	Тоо	71	44			
Арга хэмжээ	1	Өвөлжөө, хаваржааны газрын маргаантай газрыг сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж, шийдвэрлэх	Сумын газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан өвөлжөө хаваржааны тоо	Тоо	0	7		Хамааралгүй	
	2	Аймаг хоорондын хил дамнан олгогдсон өвөлжөө, хаваржааны газрын маргааныг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авах	Тухайн жилд шийдвэрлэсэн маргааны тоо	Тоо	0	3		Хамааралгүй	

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 3. Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах, сумдын үйл ажиллагааг зохицуулах, хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангаж, хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын болон гадаад бодлогын үзэл баримтлалд нийцсэн, гадаад бодлогын нэгдмэл байдлыг баримтлан аймгийг гадаадад төлөөлөн, гадаад ажил арга хэмжээг оновчтой төлөвлөх, үр дүнтэй зохион байгуулна.

Арга хэмжээ	1	Гадаад хамтын ажиллагаатай муж, хот, олон улсын төслийн байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн улс, орнуудын муж, хотын тоо	Тоо	2	5	Хамааралгүй
			Шинээр нэмэгдсэн олон улсын төслийн байгууллагын тоо	Тоо	7	10	Хамааралгүй
	2	БНХАУ-ын Баяннуур, БНСУ-ын Гуяанг хоттой байгуулсан санамж бичгийн хүрээнд хамтарсан ажил, арга хэмжээ зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах арга хэмжээний тоо	Тоо	0	2	Хамааралгүй
	3	Төрийн албан хаагчдыг Гадаадад сургах, туршлага судлах арга хэмжээнд хамруулах	Тухайн жилд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	21	30	Хамааралгүй

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Аймгийн хэмжээний нутгийн захиргааны байгууллагуудын хүний нөөцийн бодлогыг төлөвлөх, сургах, давтан сургах, мэргэшүүлэх, сонгон шалгаруулах, нийгмийн баталгааг хангах, төрийн албаны хууль, ёс зүйн хэм хэмжээг хэвшүүлэх

Зорилт	1	Орон нутгийн төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах, дутагдалтай мэргэжлийн боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	Тухайн байгууллагад 3-аас дээш жил ажиллаж байгаа ТАХ-ийн дундаж хувь	Хувь	62	65	ЗДТГ-ын 17 албан хаагчийн 11 албан хаагч 3 аас дээш жил ажилласан. 6 албан хаагч сүүлийн 3 жилд ажилд орсон байна. 64,7 хувь нь тогтвор суурьшилтай ажиллаж байна.	70
			Дутагдалтай мэргэжлийн боловсон хүчний хангалтын хувь	Хувь	64.9	80	ЗДТГ-т нийт 4 албан тушаалын сул орон тоо байгаа Төрийн албаны зөвлөлд ажлын байрны захиалга өгсөн боловч сул орон тоо нөхөгдөөгүй байна. Боловсон хүчний хангалтын хувь 80,95	
	1	Орон нутагт хэрэгцээтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх	Гэрээ байгуулсан оюутны тоо	Тоо	10	40	Сум орон нутагт нэн шаардлагатай байгаа мэргэжлээр суралцаж байгаа 11 оюутаны сургалтын төлбөрийг төлж 2024 онд 5 оюутан төгсөж ирж суманд	100

								ажиллахаар гэрээлсэн байна. Сургалтын төлбөрийн дэмжлэгийг Уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүд нийгмийн хариуцлагын хүрээнд төлж байна.	
	2	Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангаж дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэг авсан төрийн албан хаагчийн тоо	Тоо	0	150		Төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор сургалтын төлбөрт 2,5, Нийгмийн асуудлыг шидэхээр 1,0 сая 14 албан хаагчид түлээ нүүрсний хөнгөлөлт 6,4 сая төгрөг олгоод байна.	100
	3	Төрийн албан хаагчдыг тогтмол сургалтад хамруулах	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	1600	1800		Төрийн албан хаагчын сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулан 25 сургалт төлөвлөсөнөөс 28 сургалт зохион байгуулж нийт 113 албан хаагч хамрагдаж төлөвлөгөөний хэрэгжилт 90,4 хувьтай байна. Шинээр томилогдсон албан 4 албан хаагчид Томилот 976,0 мянга Зоосон нүдэн төрийн бус байгууллагын төлбөрт 600,0 төгрөгийн зардал гаргасан	90

Үндсэн чиг үүрэг: 3 Төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагуудын талаар төрөөс баримтлах бодлого, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, Төрийн удирдлагын манлайллыг хэрэгжүүлэх, нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох

Зорилт	1	Ил тод байдлын аймгийн үнэлгээний үзүүлэлтийг 2019 онд 75 хувьтай байгааг 2024 онд 87 хувьд хүргэнэ.	Ил тод байдлын үзүүлэлт	хувь	75	84			
--------	---	--	-------------------------	------	----	----	--	--	--

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 4 Нутаг дэвсгэр, хүн амын аюулгүй байдал

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Батлан хамгаалах хууль тогтоомж, бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх, сурталчлах

Зорилт	1	Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг 85 хувьд хүргэнэ.	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	65	80		
Арга хэмжээ	1	Цэргийн тоо бүртгэл, цэрэг татлагын үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Хяналтын тооны биелэлтийн хувь	хувь	90	96	Аймгийн засаг даргын захирамж, Сумын засаг даргын захирамжаар 2023 оны цэргийн шинэчилсэн бүртгэлийг суманд зохион байгуулахад хамрагдалтын хувь 98 хувьтай. Цэргийн дүн мэдээ хугацаанд нь цэргийн штабд хүргүүлж ажилласан, 2023 оны 1 дүгээр ээлжийн цэрэг татлагаар цэргийн насны эрчүүдийг аймагт эрүүл мэндийн үзлэгээр оруулж 2 эрчүүдийг цэрэгт мордуулсан. Хяналтын тоо 4 байсан биелээгүй байна. Цэрэг татлагад оролцох бинзений зардал ЗДТГаас зарцуулсан	70
	2	Бүх шатны Засаг дарга, Тамгын газрын дарга, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүн, орон нутгийн цэрэг, хамгаалалтын нэгжийн цэргийн сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	81	84		

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 . Гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг удирдан, зохион байгуулах

Арга хэмжээ	1	Гамшгаас хамгаалах ангиллын сургалтыг орон нутгийн нийт хүн амын 30 хувийг хамруулах	Сургалтад хамрагдсан хүн амын эзлэх хувь	Хувь	12	25	Гамшигаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэгт 2 удаа хамрагдсан бөгөөд мэргэжлийн ангийн 66 гишүүн онцгой комиссийн бие бүрэлдэхүүн, Иж бүрэн үзлэгийн сургалтыг Онцгой	100
-------------	---	--	--	------	----	----	--	-----

								байдлын газрын галын бүлэгтэй хамтран зохион байгуулж 63 иргэн хамрагдсан	
2	Хулд суманд Эрэн хайх, аврах бүлгийг байгуулах	Эрэн хайх, аврах бүлгийг байгуулсан эсэх	Тийм-1, үгүй-0	0				Хамааралгүй	
3	Гамшигтай тэмцэх чадавхыг нэмэгдүүлж, жил бүр 6-аас доошгүй суманд дадлага сургууль үзлэг зохион байгуулах	Дадлага, сургууль зохион байгуулагдсан тоо	тоо	6	6			Гамшигаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэгт 2 удаа хамрагдсан бөгөөд мэргэжлийн ангийн 66 гишүүн онцгой комиссийн бие бүрэлдэхүүн жагсаал бэлтгэл хийж бүрэн жагссан. Иж бүрэн үзлэгийн сургалтыг Онцгой байдлын газрын галын бүлэгтэй хамтран зохион байгуулж 63 иргэн хамрагдсан. Аранзад байх зүйлсийн шүгэл, Радио, олон үйлдэлт хутга, Луужин зэргийг 3Д нөөц хөрөнгөөс шийдүүлж мэргэжлийн ангид хүлээлгэн өгсөн. Мөн аврах ангийн багаж тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэхээр 5,7 сая төгрөг төсөв зохиуллаа	100
4	Гамшигтай тэмцэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх	Тоног төхөөрөмжийн хангалт	Хувь	65	74			Аранзад байх зүйлсийн шүгэл, Радио, олон үйлдэлт хутга, Луужин зэргийг 3Д нөөц хөрөнгөөс шийдүүлж мэргэжлийн ангид хүлээлгэн өгсөн. Мөн аврах ангийн багаж тоног төхөөрөмжийг нийлүүлэхээр 5,7 сая төгрөг төсөв зохицууллаа	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Хууль ёс, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлыг хангах, иргэдийн эрх, эрх чөлөөг хамгаалах

Арга хэмжээ	1	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хохирсон иргэдэд үйлчлэх түр хамгаалах байртай болох	Түр хамгаалах байртай болсон эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	-		
	4	Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулах	Мал хулгайлах гэмт хэргийн бууралт	Тоо	29	24		
Арга хэмжээ	1	Сум, байгууллагын архив, албан хэрэг хөтлөлт хариуцсан албан хаагчдыг мэргэжлийн сургалтад үе шаттай хамруулах	Тухайн жилд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	5	25	Архивын үйл ажиллагаа	
	2	Сум, байгууллагыг архив, албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээр арга зүйгээр хангах	Тухайн жилд арга зүйгээр хангагдсан сум, байгууллагын тоо	тоо	8	15	Архивийн үйл ажиллагааг стандартад оруулах ажлыг санаачлан бүх архивийн 900 баримтыг хянан шалгаж байнгын болон түр баримтыг он оны дараалалд оруулж ажилласан. Архивийн стандарт хангахад 3,9 сая төгрөгөөр мэргэжлийн туслалцаа авсан	100
	3	Сум, байгууллагууд архивд зориулалтын нягтруулсан шүүгээ болон тавиуртай болгох	Нягтруулсан шүүгээ, тавиуртай болсон сум, байгууллагын тоо	тоо	18	35	Архив бичиг хэргийн эрхлэгчийн ажлыг сайжруулах тоног төхөөрөмөөр хангах ажлын хүрээнд 1,640,0 мянган төгрөгөөр түргэн скайнер баримт үдэгч зэрэг тоног төхөөрмжөөр хангасан.	100
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 5 Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөлт, төсөв санхүү, статистик								
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 Бодлогын баримт бичгийг оновчтой төлөвлөж, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх								

	6	Сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд явцын хяналт шинжилгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	1	2			
--	---	--	-----------------------------	-----	---	---	--	--	--

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Нутаг дэвсгэртээ татварын бодлогыг хэрэгжүүлэх

Арга хэмжээ	1	Улс, орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жил бүр 100 хувь биелүүлэх	Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	Хувь	100	100		Жилийн эцсийн байдлаар 863407.12 мянган төгрөгийн орлогыг төвлөрүүлээд байна Энэ нь 2022 оны мөн үетэй харьцуулахад 334 хувиар нэмэгдсэн байна.	100
	2	Татварын тайлан буюу цахимаар ирүүлбэл зохих тайлангийн хувийг нэмэгдүүлэх	Цахимаар ирүүлсэн тайлангийн хувь	Хувь	81.8	91			
	3	Татвар төлөгчийн төрлийн тоог нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Татвар төлөгчийн төрлийн тоо	тоо	4350 5	46115			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 Орон нутгийн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх

Зорилт	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж төсвийн ил тод байдал, сахилга батыг сайжруулна.	Шилэн дансны хэрэгжилтийн дундаж хувь	хувь	91,3	96		Төсөв захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд өөрчлөлтгүй дүгнэлт авч ажилласан.	100
			Зөрчилгүй дүгнэлтийн тоо	100	105	120			
Арга хэмжээ	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг зохион байгуулж төрийн сангийн төлбөр тооцоог үе шаттайгаар цахимжуулах	Цахимжуулсан сумдын тоо	тоо	0	15		Сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн 24 тоот тогтоолоор 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах төсвийн зарлагын хэмжээ, 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, Төсвийн захирагч нарын	100

								2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт"-ийг батлан хуулийн хүрээнд мөрдөн ажиллаж байна. Төсвийн байгууллага, төсөл, сангийн бүртгэлийн 64 дансдыг цахим системд бүрэн оруулж хэрэглэгчийн эрхийг үүсгэн, төлбөр тооцоог гүйцэтгэж байна.	
3	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах	Шилэн дансанд хийсэн явцын хяналтын тоо	Тоо	4	4			Шилэн дансны цахим санд https://old-info.shilendans.gov.mn/login , https://info.shilendans.gov.mn/ мэдээллийг цаг хугацаанд байршуулан өмнөх оны түвшингээс бууруулахгүй байх шаардлага тавиад ажиллаж байна.	70
4	Бүх шатны төсөв захирагч нарыг мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	2	3	6			2023 оны төсвийн төлөвлөлт, төсвийн талаар цаашид баримтлан ажиллах зарчим, эрхийн бүртгэлийн сан, орон нутгийн төсвийн төлөвлөлт, хяналт, өмчийн удирдлага, цалингийн тайлангийн өөрчлөлтийн талаархи сургалтуудад цахимаар 3 удаа болон танхимаар 2 удаа хамрагдаж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Статистикийн бодлого, үйл ажиллагааг орон нутагт хэрэгжүүлэх

1	Албан ёсны Статистик мэдээлэл үзүүлэлтийг тооцох	Хамрагдалтын хувь	Хувь	100	100			Хамааралгүй	
---	--	-------------------	------	-----	-----	--	--	-------------	--

Арга хэмжээ		захиргааны болон албан ёсны статистик мэдээг цуглуулах, боловсруулах, дамжуулах							
	2	Цахим хуудсаар дамжуулан хэрэглэгчдийг статистикийн мэдээллээр хангах	Гаргасан танилцуулга, инфографикийн тоо	Тоо	36	42		Хамааралгүй	
			Цахим хуудасны хандалтын тоо	тоо	1010001	1283206			
3	Тооллого судалгаа явуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан тооллого судалгааны тоо	Тоо	4	3		Хамааралгүй		

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 6 Орон нутгийн дэд бүтэц									
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1, орон нутгийн чанартай авто зам									
Зорилт	1	Аймгийн хэмжээнд хатуу хучилттай авто замын урт 2020 онд 17.7 км байсныг 2024 онд 25.9 км-т хүргэн замын арчилгаа, засварыг 80 хувь сайжруулна.	Хатуу хучилттай авто замын урт	км	17,7	24,2			
			Зам арчилгаа, засварын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	30	70			
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан, Сайхан-Овоо, Дэлгэрхангай сумдын төвийн хатуу хучилттай авто замын ажлын зураг, төсвийг хийлгэх	Зураг, төсөв хүлээн авсан тоо	тоо	2	5		Хамааралгүй	
	2	Сайнцагаан, Дэрэн, Хулд, Луус, Өлзийт сумын төвийн 0,4кВ-ын цахилгаан	Хүлээн авсан зураг, төсвийн тоо	тоо	2	8		Хамааралгүй	

		дамжуулах агаарын шугам сүлжээний ажлын зураг төсөв боловсруулан хүлээн авах	Хөрөнгийн асуудал шийдвэрлэсэн сумдын тоо	тоо	10	15			
--	--	--	---	-----	----	----	--	--	--

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 8 Хөдөлмөр, нийгмийн хөгжил хамгаалал

Үндсэн чиг үүргийн нэр:1 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ

Зорилт	1	Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа насанд хүрсэн иргэний байнгын ажлын байр 2020 онд 14 хувь байсныг 2024 онд 34 хувьд хүргэнэ.	Байнгын ажлын байртай иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	14	28			
Арга хэмжээ	1	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө өгөх үйлчилгээнд хамруулах	Тухайн жилд мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө үйлчилгээнд хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	10	10			
	2	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадварыг ахиулах сургалтад хамруулах	Тухайн жилд сургалтад хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	1	15			
	3	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдээс жил бүр байнгын ажлын байранд зуучлах.	Тухайн жилд ажлын байранд зуучилсан иргэний хувь	Хувь	14	15			
Үндсэн чиг үүргийн нэр:2 Хөдөлмөр эрхлэлт									
Зорилт	1	2019 оны байдлаар ажиллаж байгаа 22040 иргэний байнгын ажлын байрыг 2 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Байнгын ажлын байраар хангагдсан иргэдийн хувь	Хувь	71,1	72,6			

Арга хэмжээ	1	Иргэдийг хөтөлбөр арга хэмжээнд хамруулж 2024 онд 150 ажлын шинэ байр бий болгох	Шинэ ажлын байраар хангагдсан хүний тоо	Тоо	59	169		
	2	Бүртгэлтэй ажил хайж байгаа иргэдээс сул чөлөөтэй байнгын ажлын байранд 300 иргэнийг нэмж зуучлах	Зуучилсан иргэний тоо	Тоо	198	423		
	3	Хөдөлмөр эрхлэх төсөлд 180 иргэнийг нэмж хамруулан, байнгын ажлын байртай болгох	Төслийн үр дүнд бий болсон ажлын байрны тоо	Тоо	173	278		

Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх

Зорилт	1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангаагүйгээс үүдэлтэй үйлдвэрлэлийн ослыг бууруулж 2019 онд 4 байсныг 2024 онд байхгүй болгоно.	Үйлдвэрлэлийн ослын тооны бууралт	тоо	4	1		
Арга хэмжээ	1	ХАБЭА-н орон нутгийн зөвлөлийн гишүүдийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	Тоо	2	3		
	2	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандарт нэвтрүүлсэн ААНБ-ын тоо	Тоо	2	5		

Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулах

Зорилт	1	ААНБ-д хөдөлмөрийн харилцаан дахь дотоодын хяналтын ажлыг 2020 онд хийгддэггүй байсныг 2024 онд 40 хувьд хүргэж сайжруулна.	Хөдөлмөрийн харилцааны чиглэлээр дотоод хяналт хийж хэвшсэн байгууллагын эзлэх хувь	хувь	0	30		
--------	---	---	---	------	---	----	--	--

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Хүн амын хөгжил, хамгаалалын асуудал

Зорилт	1	Ахмадад ээлтэй сум, баг, байгууллага 2019 онд 24 байсныг 2024 онд 36-д хүргэнэ.	Ахмадад ээлтэй болсон сум, баг, байгууллагын тоо	Тоо	24	33		
Арга хэмжээ	1	Ахмад настнуудыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоонд тогтмол хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ оношилгоонд хамрагдсан ахмад настны эзлэх хувь	Хувь	37.2	50		
	2	Ахмад настнуудыг нас, бие бялдрынх нь онцлогт тохирсон алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамруулах	Алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамрагдсан ахмад настны тоо	Тоо	1200	1385		
Зорилт	3	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл 2019 онд 1,13 хувь байсныг 2024 онд 0,73 хувь болгож бууруулна.	Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн хувь	Хувь	1,13	0,83	Гэмт хэрэг хүүхдийн хүчирхийлэлээс урьдчилан сэргийлэж гэмт хэрэг гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөж болзошгүй айл өрхийг хяналтандаа авч сард 1-2 удаа уулзаж мөн хөрш айл өрхтэй уулзаж хамтарч ажиллах талаар ярилцаж ажиллаа. Сумын ЕБС-д гэр бүлийн хүчирхийлэл болон хүүхдийн эрхийн талаар 4 удаа сургалт орж давхардсан тоогоор 138 сурагч хамрагдсан байна. Хүүхэд сурагчдыг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхээр “ӨСВӨРИЙН СЭРГИЙЛЭГЧ БҮЛГЭМ”-ийг ажиллуулж байна. Бүлгийн үйл ажиллагааны зардал ЗДаргын нөөц хөрөнгөөс	100

								640,0 мянган төгрөгийг шийдэж ажиллаа.	
1	Хүүхдийн өөрөө удирдлагын байгууллага, клубийн үйл ажиллагааг дэмжих	Дэмжлэг авсан ХӨУБ, клубийн тоо	Тоо	90	170		Хүүхэд сурагчдыг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхээр “ӨСВӨРИЙН СЭРГИЙЛЭГЧ БҮЛГЭМ”-ийг ажиллуулж байна. Бүлгийн үйл ажиллагааны зардал ЗДаргын нөөц хөрөнгөөс 640,0 мянган төгрөгийг шийдэж ажиллаа.	100	
		Хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	Хувь	15	45				
	2	10-17 насны хүүхдүүдэд зориулсан “Миний ертөнц” хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн хувь	Хувь	85	100			
	3	“Хүчирхийлэлгүй аймаг” 4 жилийн нөлөөллийн аян өрнүүлэх	Тухайн жилд аян зохион байгуулсан сумдын тоо	Тоо	0	15			
4	Хүүхдийн осол гэмтэл, болзошгүй эрсдэл, цахим орчны сөрөг нөлөөлөл, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	Хамрагдсан хүүхэд, эцэг эхийн тоо	Тоо	50	2000		Дэлхийн гэр бүлийн өдрийг тохиолдуулан Сумын иргэдэд ГЭР БҮЛИЙН ВОЛЕЙБОЛЫН тэмцээнийг уламжлал болгон зохион байгуулдаг. Энэ оны гэр бүлийн тэмцээнийг Ж.Төмөртоогогын үр хүүхэд гэр бүлээс зохион байгуулж 7 баг тамирчин оролцлоо.	100	
4	Залуучуудын нийгмийн хөгжилд оролцох хувийг 2019 онд 22.3 байсныг 2024 онд 45 хувьд хүргэнэ.	Залуучуудын оролцооны хувь	Хувь	22.3	40				

	1	Сумдын залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлд арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх	Тухайн жилд арга зүйн дэмжлэг үзүүлсэн тоо	Тоо	-	5		
	2	Залуучуудын хөгжлийг дэмжих үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хяналт тавьж ажиллах	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	80	95		
	3	14-35 насны залуучуудад сургалт, сурталчилгаа нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	хамрагдсан залуучуудын эзлэх хувь	Хувь	25	40		
Зорилт	5	Гэр бүл салалтыг 2019 онд 1,5 хувь байгааг 2024 онд 1,2 хувьд хүргэж бууруулна.	Гэр бүл салалтын хувь	хувь	1,5	1,275		
	1	Зорилтот бүлгийн гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Эрсдэл өрхийн бууралт	Тоо	684	594		
	2	Хүүхдийн өмнө үүрэг хүлээгчдийг чадваржуулах сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	80	95		

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 9 Хүн амын нийгэм-соёлын үйлчилгээ

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх

Зорилт	1	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчид 2019 онд 25193 байсныг 2024 онд 28105-д хүргэнэ.	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	25193	27377		
Арга хэмжээ	1	Иргэдийг эрүүл амьдралын идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллүүлэх	Идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	8125	11285	“Энэ жилдээ-Эрүүл жиндээ”, “Цаг гаргая аян”-ы идэвхтэй засгал хөдөлгөөнд нийт 60 өдрийн турш 294 иргэд хамрагдсан .	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Орон нутгийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах								
Зорилт	1	Эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалтыг 2019 онд 71 байгааг 2024 онд 71,8-д хүргэнэ.	Өмнөх жилээс нэмэгдүүлсэн хувь	хувь	71	71,7		
	2	Төрийн албан хаагч эрэгтэйчүүдийг эрүүл мэндийн үзлэгт жил бүр хамруулах	Эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй албан хаагчдын хувь	Хувь	30	60		
	3	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийн эрүүл зөв аж төрөх мэдлэг, хандлага, дадлыг төлөвшүүлэх арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулах	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийг хамруулсан үйл ажиллагааны тоо	тоо	1	3		
			Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй оюутны тоо	Хувь	90	100		

Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Соёл, урлагийг хөгжүүлэх									
Зорилт	1	Аймгийн ДНБ-д соёл урлагийн салбарын эзлэх хувь 2019 онд 0.61 хувь байсныг 2024 онд 0.77 хувьд хүргэнэ.	ДНБ-нд эзлэх өсөлтийн хувь	хувь	0.61	0.73		Энэ онд 12 төрлийн 97 үйл ажиллагааг 7565 хүнд хүргэн үйлчилгээ үзүүлсэн байна. Өмнөх оноос 1,5 дахин өссөн байна.	100
Арга хэмжээ	1	Соёл, урлагийн салбарын насжилт өндөртэй барилга байгууламжийг шинэчлэх	Тухайн жилд шинээр баригдсан барилгын тоо	Тоо	0	1		250 хүний суудалтай 2 давхар шинэ барилга 2024-2025 оны Улсын төсвөөр хийгдэхээр 2024 оны төсөвт тусгагдсан.	70
	2	Соёл, урлагийн салбарыг мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангах	Соёл, урлагийн салбарын мэргэжилтэй ажилтны эзлэх хувь	Хувь	60	66		Мэргэжилтэй боловсон хүчний хангалт 2021 онд 20 хувьтай байсныг энэ онд 40 хувь болгож мэргэжилтэй ажилтны эзлэх хувийг нэмэгдүүлж, сити их сургуулийн хөгжим, дуулах	100

								урлагийн тэнхимийг хосолсон мэргэжлээр төгссөн Б.Даваадоржийг томилж ажлуулсан.	
3	Соёл, урлагийн салбарын ажилтнуудын амьдрах нөхцөлийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэгт хамрагдсан ажилтны тоо	Тоо	0	2			Дуу хөгжмийн багшаар ажиллаж байсан Б.Даваадоржийн амьдрах байрыг сумын Засаг даргад танилцуулан шийдвэрлүүлж халуун усны байранд оруулж дэмжлэг үзүүлсэн. 5 албан хаагчид 920,0 төгрөгний түлээ нүүрсний дэмжлэг үзүүлсэн.	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Соёлын өвийг хамгаалах

Зорилт	1	Бүртгэн баримтжуулж, хамгаалалтад авсан соёлын биет өв 269 байгааг 285-аар нэмэгдүүлнэ.	Хамгаалалтад авсан соёлын биет өвийн тоо	Тоо	269	462		Энэ онд суманд үйл ажиллага явуулдаг сүм хийдийн тооллогыг явуулж 10 төрлийн бурхан 2 төрлийн 116 ширхэг номыг бүртгэн баримтжуулсан. Мөн 6 иргэдийн гар дээрх 14 өвийг бүртгэлжүүлэ БМСангаа баяжуулсан.	100
	2	"Дуу хуурын өлгий" нутгийн онцлог өв соёлыг ирээдүй хойч үедээ өвлүүлэн, залгамж халааг бэлтгэх	Зохион байгуулах дугуйлангийн төрөл	Тоо	25	26		Баянжаргалан: Энэ онд дараах т, дугуйлангуудад хүүхэд, удыг хамрууллаа. Уртын дуу 45 Морин хуур 18 Ардын дуу 2 Эстрад 3 Ардын бүжиг 40 Чөлөөт бүжиг 35 Шагайн харваа 11 Морины цол дуудах 11 Мөн "Монголын бахархал" сургалт 34	100

							Уламжлалт шагайн наадгай сургалт 28 хүүхэд тус тус хамрагдав.	
			Дугуйланд хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	393	430	227 хүүхэд давхардсан тоогоор хамрагдсан.	
	3	Аймгийн түүхэн онцлог ёс заншил, зан үйл, өв уламжлал, түүх, соёлын дурсгалуудыг шингээсэн баримтат өвийг бий болгох	Баримтат уран сайхны кино хийсэн эсэх	Тийм-1 үгүй-0	0	-	Хамааралгүй заалт	ҮБ
Зорилт	2	2020 онд аймгийн нийт өрхийн 38.1 хувь нь угийн бичиг хөтөлж байгааг 2024 онд 24 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Угийн бичгээ хөтөлсөн өрхийн эзлэх хувь	Хувь	38.1	56.1	Энэ онд 455 өрхийн 119 өрх угийн бичиг хөтөлж байна. Шинээр угийн бичиг хөтөлсөн 18 өрх. Угийн бичиг хөтлөлт 26,1 хувьтай. Өмнөх оноос 4,1 хувиар өссөн.	100
Арга хэмжээ	1	Иргэдийн угийн бичиг хөтлөх мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх	Сургалт, мэдээлэлд хамрагдсан иргэдийн тоо	Тоо	8149	11149	Сургуулийн насан туршийн боловсролын багштай хамтран 1 удаа сургуулийн 5-9-р ангийн сурагчдын дунд “Угийн бичиг хөтлөх ач тус, хэрэгцээ” сургалтыг зохион байгуулав. Мөн сургуулийн урлагийн наадмын нэг шалгуур болгож хүүхэд бүр угийн бичгээ хөтлөх болзолыг оруулав. Ингэснээр 170 хүүхэд 1-3 үеийн хөтлөлтийг хийв. Мөн сумын ажлын хэсгийн угийн бичиг хөтлөх зөвлөмж, арга зүй гарын авлага 188, угийн бичиг хөтлөх зураглал, нэршил 165 нийт 353 хүнд брошур	70

								мэдээлэл, зөвлөмжийг өгч ажиллав.	
	2	Угийн бичиг хөтлөх ажлын үр дүнг үнэлж, дүгнэх	Дүгнэх үйл ажиллагааг зохион байгуулсан эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	1		Сургуулийн сурагчдын 1-3 үеэр хөтөлсөн угийн бичгийн үзэсгэлэнг 1 удаа зохион байгуулж шалгаруулав.	70
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Хүн амд боловсролын үйлчилгээ үзүүлэх									
Арга хэмжээ	1	Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	СӨБ-ын хамран сургалтын хувь	Хувь	72.5	75		Тойргын 2-5 насны 128 хүүхдээс 4 бүлэгт 86, хувилбарт сургалтанд 9, гадны тойрогт 25 хүүхэд хамрагдаж нийт 120 хүүхэд СӨБ олгож хамран сургалтын хувь 93,7 хувьд хүрч өмнөх оныхоос 7,7 хувиар өссөн.	100
	3	Шаардлагатай сумдад хувилбарт сургалтыг зохион байгуулах	Хувилбарт сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	-	350		Малчдын хүүхдүүдэд СӨБ олгох ажлыг ² хэлбэрээр хүргэсэн үүнд: явуулын багшаар Долгорсүрэнг томилж 5 сараас эхлэн малчдын хүүхэд сургалыг зохион байгуулж, нүүдлийн бүлгийн гэр цэцэрлэгт бсарын 03-ний өдрөөс эхлэн 1-р багийн нутаг ажиллаж хувилбарт сургалтандаа 9 хүүхдийг хамруулан ажилласан..	100
			Шинээр нэмж ашиглалтад оруулсан гэр цэцэрлэгийн тоо	тоо	5	1		хамааралгүй	
	4	ЕБС-ийн бага, суурь боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	Бага, суурь боловсролын хамран сургалтын хувь	Хувь	91.6	95.5		Бага боловсролын хамран сургал, суурь боловсролын хамран сургалт	
	9	Гадаад хэл болон байгалийн ухааны судлагдахууны багш нарыг гадаад	Мэргэжил дээшлүүлсэн багшийн тоо	Тоо	4	10			

		улсад болон дотоодод урт хугацаанд мэргэжил дээшлүүлэх							
	10	12-р ангийн сурагчдад ажил мэргэжлийн баримжаа олгох сургалт, зөвлөгөө, сорилыг үе шаттай зохион байгуулах	ЭЕШ-ын 10 хичээлийн дундаж оноо	Оноо	498,4	504			
	11	Чадварлаг багш арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Хувь	-	80			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих

Арга хэмжээ	1	Сумдын эрүүл мэндийн төвүүдийг мобайл технологиор хангах	Хангагдсан сумдын тоо	Тоо	4	4			
	3	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн автомашины парк шинэчлэлт, багийн эмч нарын унааг үе шаттай хийж, түргэн тусламжийн автомашиныг яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглох	Автомашины хангалт	Хувь	90	94			
			Тоногдосон автомашин	Тоо	1	2			
Зорилт	2	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг 2020	Чанарын үзүүлэлт	Хувь	83.0	84.5			

		онд 83.0 байсныг 2024 онд 85.0 хүргэнэ.							
	1	Явуулын тусламж, үйлчилгээгээр алслагдсан сум багийн иргэдийг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	29.7	32.5			
			Өвчлөл илэрсэн иргэдийн эрүүлжилтийн хувь	Хувь	26.0	29.0			
	3	Олон улсын эмнэл зүйн UP TO DATE программыг эмч бүр ашиглах,алсын зайн оношилгоо, зөвлөгөө авах нөхцөлийг бүрдүүлж эмч нарыг компьютер тоног төхөөрөмжөөр хангах	Ашиглалтын хувь	Хувь	0	100			
			Хангалтын хувь	Хувь	45	100			
	4	Эхийн эндэгдэлгүй ажиллаж, хүүхдийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах	Эхийн эндэгдэл /100 000 амьд төрөлт/	Просантим иль	0	0			
			5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлт/	Промиль	10.0	9.3			

Зорилт	3	Халдварт бус өвчлөлийн түвшин 2020 оны 7441.5 байсныг 2024 онд 7241.5 болгож бууруулна.	10000 хүн амд ногдох халдварт бус өвчлөлийн түвшин	Промиль	7441.5	7291.5			
	1	Иргэн, өрх гэр бүл, байгууллага, хамт олонд түшиглэн эрүүл мэндэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх	Эрүүл мэндийг дэмжигч эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэний тоо	Тоо	37	46			
			Хог хаягдлын автоклаваар хангагдсан ЭМБ-ын тоо	Тоо	0	9			
	2	Хүн амын дунд өвчлөл, нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болж буй өвчлөлийг бууруулах олон талт арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх .	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан хүн амын хувь	Хувь	29.7	33.8			
			Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь	Хувь	57.8	65.0			
			Эрүүл мэндийн боловсрол олгосон хүн амын эзлэх хувь	Хувь	59.4	74.4			
	3	Нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын үеийн нөөцийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээ шуурхай	Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн хангалтын хувь	Хувь	50.0	58.0			

		авах чадавхыг бүрдүүлэх, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, дархлаажуулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх.	Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	Хувь	78.0	85.0			
			Дархлаажуулалтын хамралтын хувь	Хувь	94.4	96.0			

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 10 Хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Газар тариалангийн бодлого зохицуулалт: Газар тариалангийн тариалангийн үйлдвэрлэлийн тогтвортой хөгжлийг хангах, эрчимжүүлэх

Зорилт	1	Орон нутгийн хүн амын төмс, хүнсний ногооны хэрэгцээний 30 хувийг хангана.	Хангамжийн хувь	Хувь	17,7	25			
Арга хэмжээ	1	Төмс тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	27	32		2 иргэн 1 га-д төмс тариалсан	100
			Хураан авсан ургацын хэмжээ	тн	238	290		0,8 тн ургац хураан авсан	
	2	Хүнсний ногоо тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	16,2	19,5		1 албан байгууллага, 3 иргэн 0,8 га-д хүнсний ногоо тариалсанаас 1,2 тн хүнсний ногоо хураан авсан.	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Хүнсний үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого зохицуулалт: Хүнсний болон хоол үйлдвэрлэлд үнэ цэнийн болон кластерийн сүлжээг хөгжүүлэх, хүн амын хүнсний хангамжийг тогтворжуулах

Зорилт	1	Мах сүүн сүүн бүтээгдэхүүний орон нутгийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2020 онд 325,1 тн байсныг	Үйлдвэрлэлийн хэмжээ	Тн	325,1	432		Орон нутгийн малчид зах зээлд 210 тонн мах нийлүүлж, сүү хөтөлбөрийн хүрээнд Ерөнхий боловсролын сургууль 440 л сүүг орон нутгийн хүнсний дэлгүүрүүдээс нийлүүлсэн байна.	50
			Хангамжийн хувь	Хувь	19,6	26,3			

		2024 онд 482,2 тн-оор нэмэгдүүлж хангамжийн хувийг 36,9 хувьд хүргэнэ.							
Арга хэмжээ	1	Үйлдвэр цехэд бэлтгэсэн мах, махан бүтээгдэхүүнийг хүн амын хэрэгцээнд нийлүүлэх	Бэлтгэсэн махны хэмжээ	Тн	321,4	427,0		Мал эмнэлэгийн нэгдсэн системээр гарал үүслийн хүчинтэй гэрчилгээ 410 ш бичигдэж баталгаажилт хийгдэж 210 тонн мах тээвэрлэгдсэн.	100
	2	Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан сүүний хэмжээг нэмэгдүүлэх	Нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	Мян.л	3,7	5,0		Сүү хөтөлбөрийн хүрээнд Ерөнхий боловсролын сургууль-440л, цэцэрлэг-50л орон нутгийн хүнсний дэлгүүрүүдээс сүүний хэрэгцээгээ хангаж байна.	100

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 Хөнгөн, Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, хоршооны хөгжлийн бодлого, зохицуулалт: Хөнгөн үйлдвэр, Жижиг, дунд үйлдвэр, ахуйн үйлчилгээ, хоршооны салбарт кластерын сүлжээг хөгжүүлэх

Арга хэмжээ	1	Арьс ширний анхан шатны тордолтын цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	1	2	Баянбүрдийн хишиг хоршоо нь 2019 онд Сум хөгжүүлэх сангаас Арьс шир элдэх чиглэлээр 30.0 сая төгрөгийг зээл авч 2020 оноос үйл ажиллагаагаа эхлүүлэн улирлын чанартай үйл ажиллагаа явуулж 1 иргэнийг түр ажлын байраар ханган ажлуулж байна.	70
			Ажлын байрны тоо	Тоо	3	6		
	2	Өлзийт суманд ингэний фермерийн аж ахуйг байгуулж, сүүг үйлдвэр цехэд нийлүүлэн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх	Саальд хамрагдах ингэний тоо	тоо	0	120		Хамааралгүй
			Тухайн жилд нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	тн	0	5,5		
	3	Сумдад мал төхөөрөх цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	5	9		0

Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Мал аж ахуйн хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах: Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, бэлчээрийг зохистой ашиглах, хамгаалах, усан хангамжийг сайжруулах, малыг байгаль цаг агаарын эрсдлээс хамгаалах, тэжээлийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, малчны орлого нэмэгдүүлэх, малын генетик нөөцийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, бүртгэх

Зорилт	1	Малын тоог чанарт шилжүүлж биотехнологийн ололтыг 2024 онд 2300 малд нэвтрүүлнэ.	Хамрагдсан хонины тоо	Тоо	0	1500		Энх-эрдэнэт сүрэг ХХК-ны малын их эмч П.Энхбаатар өөрийн суурийн 34 эм хонинд суффолк үүлдэрийн зохиомол хээлтүүлэг хийж 17 төл бойжуулсан.	50
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан омгийн хонинд зохиомол хээлтүүлэг хийх	Бойжуулсан төл	Тоо	0	700		Хамааралгүй	
	2	Стандартын шаардлага хангасан цөм сүргийн ангийн хээлтэгч, хээлтүүлэгчийг ээмэгжүүлэн бүртгэж, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах	Тухайн жилд ээмэгжүүлж бүртгэлжүүлсэн мал	Тоо	21000	26000		Тус суманд мал үржүүлэг технологийн ажил үйлчилгээний нэгж байхгүй бөгөөд аймгийн Засаг даргын 2023 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/531 тоот захирамжыг хэрэгжүүлж ажиллахаар сумын Засаг даргын 2023 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдрийн А/50 тоот захирамжаар баталгаажсан үүлдэр, омгийн бог малын хээлтүүлэгчид үзлэг ангилалт хийх баталгаажуулах, ялган тэмдэглэж бүртгэлжүүлэх ажлыг Уудам жаргалант ХХК-тай хамтран зохион байгуулж 455 хуц, 175 ухныг ээмэгжүүлж бүртгэл мэдээллийн санд оруулах ажил хийгдэж байна.	100
Зорилт	2	Талхлагдсан 110,0 мянган га бэлчээрийн талбайг сэргээж, усан хангамжийг 0.7 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Тухайн жилд сэргээсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100,0	10,0			
			Усан хангамж нэмэгдүүлсэн хувь	Хувь	50,3	50,9			

Арга хэмжээ	1	Бэлчээрийн ургамалд хөнөөл учруулж буй мэрэгч амьтан үлийн цагаан оготной тэмцэх	Тухайн жилд тэмцсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100,0	10,0		Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	0
	2	Инженерийн хийцтэй худаг шинээр барьж байгуулах	Тухайн жилд шинээр гаргасан худгийн тоо	Тоо	23	10		Энэ онд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 59.6 сая төгрөгөөр Шилийн гол 1-р багт 2 гүн өрмийн худаг гаргаж сумын ИТХ-ын дэргэдэх хяналтын хорооны гишүүд болон засаг даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг хяналт тавьж ажиллаж аймгийн комисс хүлээн авлаа. ОНХС-ын хөрөнгө оруулалтаар 4 цооног гаргах ажил тендер зарлагдаад байна. Биг Могул Коул Энд Энержи ХХК нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд Энгэр-Ус 2-р багийн 3 малчин өрхөд гүн өрмийн худаг гаргалаа.	100
	3	Тэжээлийн олон наст ургамал тариалах	Тухайн жилд бэлчээрийн олон наст тариалсан талбайн хэмжээ	Га	0	3		Хоршоог хөгжүүлэх сангаас Шилийн гол 1 дүгээр багийн малчин С.Сүхбаатар тэжээлийн ургамал тариалахаар 30.0 сая төгрөгийн зээлийг олгож 2 га бэлчээр хашаалж тэжээлийн ургамал тариалсан.	
Зорилт	3	Айргийг аймгийн брэнд бүтээгдэхүүн болгон баталгаажуулах	Баталгаажуулсан эсэх	Тийм-1, үгүй-0	0	-		Хамааралгүй	
	1	Эрдэм шинжилгээний	Хамтран ажилласан	Тоо	0	2		Хамааралгүй	

Арга хэмжээ		байгууллагуудтай хамтран ажиллах	байгууллагын тоо						
	2	Лаборатори судалгааны ажил хийгдэх	Лаборатори судалгаа хийгдсэн тоо	Тоо	0	5		Хамааралгүй	
Үндсэн чиг үүргийн нэр:5 Мал, амьтны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх: Мал, амьтны эрүүл мэндийг хамгаалах, суурь баазыг бэхжүүлэх, шинэчлэх									
Зорилт	1	Нийт мал сүргийн 20-с доошгүй хувийг дархлаажуулна.	Тухайн онд дархлаажуулсан малын эзлэх хувь	Хувь	16,2	21.4		Халдварт, гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд давхардсан тоогоор нийт 278720 толгой мал хамрагдсан байна.	100
Арга хэмжээ	1	Тархвар зүйн судалгаанд үндэслэн халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх вакцинжуулалтад хамруулах	Хамруулсан малын тоо	Мян.тол	650.0	750.0		Шөвөг яр өвчнөөс урьдчилан арга хэмжээнд 80 өрхийн 11140 төл, Дотрын халдварт хордлого энтеробактериоз өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд 42 өрхийн 25344 толгой бог,	100
	2	Малын халдварт, цусны шимэгч, зооноз, эндемик өвчний судалгааг аймгийн мал эмнэлгийн лабораторид хийх	Тухайн жилд судалгаанд хамрагдсан сорьц	Тоо /мянга/	13.0	17.0		Бруцеллэз өвчнөөс эрүүлжүүлэх, сорьц цуглуулах тандалтын арга хэмжээг зохион байгуулж 600 гаруй хээлтүүлэгчээс цус авч ийлдсийг ялган аймгийн мал эмнэлгийн лабораторит дээжийг хүргүүлсэн.	100
	3	Сум бүрийг вакцин хадгалах хөргүүртэй болгох	Тухайн жилд хөргүүртэй болсон сумын тоо	Тоо	0	5		ОНХС-ийн малын тоо толгойн албан татвараар	

ХЯНАСАН: .....

ХЭРЭГЖИЛТ НЭГТГЭСЭН: .....